

D Ó M U R

22. júní 2016

Mál nr. S-168/2014:
Ákærandi: Héraðssaksóknari
(*Ásmunda Björg Baldursdóttir settur saksóknari*)

Ákærði: Ásgeir Vilhjálmsson
(*Þorsteinn Einarsson hrl.*)

Dómari: Sigurður G. Gíslason héraðsdómari

Árið 2016, miðvikudaginn 22. júní, er á dómþingi Héraðsdóms Suðurlands, sem háð er að Austurvegi 4, Selfossi, af Sigurði G. Gíslasyni héraðsdómara, kveðinn upp í máli nr. S-168/2014, svohljóðandi

d ó m u r:

Sérstakur saksóknari höfðaði mál þetta með ákæru útgefni 20. maí 2014, á hendur ákærða Ásgeiri Vilhjálmsyni, Selfossi,

„fyrir fjárdrátt með því að hafa í starfi sínu sem framkvæmdastjóri og stjórnarformaður einkahlutafélagsins Ák hús, dregið sér fjármuni félagsins, samtals kr. 79.260.244, með eftirfarandi hætti:

I.

Í alls 92 tilvikum með því að greiða reikninga, samtals að fjárhæð kr. 32.690.112, vegna byggingar einbýlishúss að Kálfhólum 5, Selfossi, sem var í hans eigu, með fjármunum af bankareikningi félagsins nr. [...] í Sparisjóði Vestmannaeyja á tímabilinu ágúst 2004 til og með ágúst 2005. Um er að ræða eftirfarandi tilvik:

Nr. tilviks í skjalaskrá	Dagsetning	Viðtakandi	Fjárhæð
2.3.3	11. ágúst 2004	Smíðandi ehf.	1.478.967 kr.
2.3.4	11. ágúst 2004	Verkfræðistofa Guðjóns Þ. Sigfússonar ehf.	250.000 kr.
2.3.5	6. september 2004	Smíðandi ehf.	467.107 kr.
2.3.6	19. október 2004	Smíðandi ehf.	1.213.154 kr.
2.3.7.a	19. október 2004	Verkfræðistofa Guðjóns Þ. Sigfússonar ehf.	250.000 kr.
2.3.7.b	19. október 2004	Verkfræðistofa Guðjóns Þ. Sigfússonar ehf.	5.386 kr.
2.3.8	29. október 2004	Smíðandi ehf.	3.262.615 kr.
2.3.9	12. nóvember 2004	Ræktunarsamband Flóa og Skeiða ehf.	923.362 kr.
2.3.10	18. nóvember 2004	Húsasmíðjan ehf.	221.880 kr.
2.3.11	7. desember 2004	Smíðandi ehf.	1.500.000 kr.
2.3.12	16. desember 2004	Smíðandi ehf.	1.787.750 kr.
2.3.13	16. desember 2004	Raflagnapjónusta Selfossi ehf.	180.027 kr.
2.3.14	16. desember 2004	BYKO hf.	797.579 kr.
2.3.15	16. desember 2004	Smíðandi ehf.	2.943.751 kr.
2.3.17	5. janúar 2005	Glerverksmiðjan Samverk ehf.	215.050 kr.
2.3.18	6. janúar 2005	J.A. verktakar ehf.	63.481 kr.
2.3.19	6. janúar 2005	Verkfræðistofa Guðjóns Þ. Sigfússonar ehf.	150.000 kr.
2.3.20	7. febrúar 2005	BYKO hf.	700.000 kr.
2.3.21	7. febrúar 2005	Húsasmíðjan ehf.	19.607 kr.
2.3.22	7. febrúar 2005	Smíðandi ehf.	11.049 kr.
2.3.24	14. febrúar 2005	BM-Vallá ehf.	323.782 kr.
2.3.25	14. febrúar 2005	Húsasmíðjan ehf.	166.544 kr.
2.3.26	18. febrúar 2005	Smíðandi ehf.	1.174.953 kr.
2.3.27	18. febrúar 2005	Ræktunarsamband Flóa og Skeiða ehf.	9.840 kr.

Nr. tilviks í skjalaskrá	Dagsetning	Viðtakandi	Fjárhæð
2.3.28	22. febrúar 2005	BYKO hf.	655.222 kr.
2.3.29	22. febrúar 2005	Húsasmiðjan ehf.	4.363 kr.
2.3.30	25. febrúar 2005	Smíðandi ehf.	2.049.050 kr.
2.3.32	3. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	81.322 kr.
2.3.33	3. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	35.534 kr.
2.3.34	7. mars 2005	Fossraf ehf.	15.971 kr.
2.3.35	7. mars 2005	Raflagnabjónusta Selfossi ehf.	4.293 kr.
2.3.36	7. mars 2005	Pípulagnir Helga ehf.	734.610 kr.
2.3.37	7. mars 2005	Raflagnabjónusta Selfossi ehf.	11.620 kr.
2.3.38	7. mars 2005	Verkfræðistofa Guðjóns Þ. Sigfússonar ehf.	150.000 kr.
2.3.39	7. mars 2005	J.Á. verktakar ehf.	73.580 kr.
2.3.40	7. mars 2005	Sorphirðan ehf.	35.344 kr.
2.3.41	7. mars 2005	Glerverksmiðjan Samverk ehf.	7.104 kr.
2.3.42	7. mars 2005	Raflagnabjónusta Selfossi ehf.	2.146 kr.
2.3.43	7. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	15.400 kr.
2.3.44	7. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	3.200 kr.
2.3.45	8. mars 2005	Vöruflutningar Magnúsar G. Öfjörð	28.013 kr.
2.3.46	10. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	64.774 kr.
2.3.47	10. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	4.915 kr.
2.3.48	11. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	21.971 kr.
2.3.49	14. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	8.754 kr.
2.3.50	14. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	18.924 kr.
2.3.51	14. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	19.839 kr.
2.3.52	15. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	7.507 kr.
2.3.53	15. mars 2005	J.Á. verktakar ehf.	30.720 kr.
2.3.55	18. mars 2005	J.Á. verktakar ehf.	32.594 kr.
2.3.56	18. mars 2005	Glerverksmiðjan Samverk ehf.	488.500 kr.
2.3.57	18. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	117.631 kr.
2.3.62	6. apríl 2005	Smíðandi ehf.	2.175.558 kr.
2.3.63	8. apríl 2005	Húsasmiðjan ehf.	44.063 kr.
2.3.66	13. apríl 2005	Húsasmiðjan ehf.	13.430 kr.
2.3.68	19. apríl 2005	Fossraf ehf.	194.425 kr.
2.3.69	19. apríl 2005	Glerverksmiðjan Samverk ehf.	83.194 kr.
2.3.70	19. apríl 2005	Smíðandi ehf.	442.849 kr.
2.3.71	19. apríl 2005	Sorphirðan ehf.	35.278 kr.
2.3.73	25. apríl 2005	Húsasmiðjan ehf.	7.808 kr.
2.3.74	27. apríl 2005	Húsasmiðjan ehf.	23.348 kr.
2.3.75	29. apríl 2005	Pípulagnir Helga ehf.	547.465 kr.
2.3.76	3. maí 2005	Smíðandi ehf.	882.332 kr.

Nr. tilviks í skjalaskrá	Dagsetning	Viðtakandi	Fjárhæð
2.3.77	4. maí 2005	Húsasmiðjan ehf.	5.474 kr.
2.3.78	13. maí 2005	Pípulagnir Helga ehf.	80.690 kr.
2.3.79	13. maí 2005	Fossraf ehf.	115.723 kr.
2.3.80	26. maí 2005	Húsasmiðjan ehf.	37.294 kr.
2.3.81	26. maí 2005	Vöruflutningar Magnúsar G. Öfjörð	27.988 kr.
2.3.82	27. maí 2005	Raflagnabjónusta Selfossi ehf.	23.277 kr.
2.3.83	27. maí 2005	Húsasmiðjan ehf.	56.103 kr.
2.3.85	7. júní 2005	Glerverksmiðjan Samverk ehf.	1.259 kr.
2.3.86	15. júní 2005	Blikk ehf.	39.280 kr.
2.3.87	15. júní 2005	Lóðabjónustan ehf.	1.500.000 kr.
2.3.90	4. júlí 2005	Fossraf ehf.	49.033 kr.
2.3.91	4. júlí 2005	Verkfræðistofa Guðjóns Þ. Sigfússonar ehf.	69.720 kr.
2.3.92	6. júlí 2005	Lóðabjónustan ehf.	1.000.000 kr.
2.3.93	11. júlí 2005	Lóðabjónustan ehf.	700.000 kr.
2.3.94	12. júlí 2005	Húsasmiðjan ehf.	8.440 kr.
2.3.95	15. júlí 2005	Lóðabjónustan ehf.	1.300.000 kr.
2.3.96	15. júlí 2005	Fossraf ehf.	31.884 kr.
2.3.97	15. júlí 2005	Fossraf ehf.	41.797 kr.
2.3.98	15. júlí 2005	Blikk ehf.	73.467 kr.
2.3.101	29. júlí 2005	Selfossveitur bs.	11.084 kr.
2.3.105	5. ágúst 2005	Húsasmiðjan ehf.	21.692 kr.
2.3.107	9. ágúst 2005	Húsasmiðjan ehf.	2.219 kr.
2.3.108	10. ágúst 2005	Húsasmiðjan ehf.	3.229 kr.
2.3.109	15. ágúst 2005	BYKO hf.	138.126 kr.
2.3.110	29. ágúst 2005	Verkfræðistofa Suðurlands ehf.	29.843 kr.
2.3.111	29. ágúst 2005	Blikk ehf.	22.767 kr.
2.3.112	30. ágúst 2005	Húsasmiðjan ehf.	2.620 kr.
2.3.113	30. ágúst 2005	Húsasmiðjan ehf.	3.328 kr.
2.3.114	31. ágúst 2005	Húsasmiðjan ehf.	5.240 kr.
		Samtals:	<u>32.690.112 kr.</u>

II.

Í alls 5 tilvikum með því að greiða reikninga, samtals að fjárhæð kr. 986.685, vegna framkvæmda við iðnaðarhúsnæði að Gagnheiði 70, Selfossi, sem var í hans eigu, með fjármunum af bankareikningi félagsins nr. [...] hjá Sparisjóði Vestmannaeyja á tímabilinu mars til og með júlí 2005. Um er að ræða eftirfarandi tilvik:

Nr. tilviks í skjalaskrá	Dagsetning	Viðtakandi	Fjárhæð
2.4.2	30. mars 2005	Húsasmiðjan ehf.	46.195 kr.

2.4.3	13. maí 2005	Fossraf ehf.	472.348 kr.
2.4.4	13. maí 2005	Pípulagnir Helga ehf.	458.210 kr.
2.4.5	4. júlí 2005	Fossraf ehf.	6.129 kr.
2.4.6	29. júlí 2005	Selfossveitur bs.	3.803 kr.
Samtals:			<u>986.685 kr.</u>

III.

Í alls 38 tilvikum með því að millifæra samtals 23.363.447 krónur, af bankareikningi félagsins nr. [...], hjá Sparisjóði Vestmannaeyja, inn á persónulega bankareikninga sína nr. [...] hjá Sparisjóði Vestmannaeyja og nr. [...] hjá Íslandsbanka hf. eða með úttektum af bankareikningi nr. [...], á tímabilinu janúar 2004 til og með nóvember 2005. Millifærslurnar eru án skýringa á bankareikningi og í bókhaldi félagsins. Um er að ræða eftirfarandi tilvik:

Nr. tilviks í skjalaskrá	Dagsetning	Millifært á reikning nr.	Fjárhæð
2.2.2	5. janúar 2004	Peningaúttekt - reiðufé	26.000 kr.
2.2.3	13. janúar 2004	[...]	141.750 kr.
2.2.4	4. febrúar 2004	Peningaúttekt - reiðufé	300.000 kr.
2.2.5	9. febrúar 2004	[...]	300.000 kr.
2.2.11	8. mars 2004	Greiðsla til Hágr.Önnu	3.000 kr.
2.2.22	11. ágúst 2004	[...]	1.000.000 kr.
2.2.34	16. desember 2004	[...]	1.000.000 kr.
2.2.35	17. desember 2004	[...]	1.000.000 kr.
2.2.36	10. janúar 2005	[...]	500.000 kr.
2.2.37	17. janúar 2005	[...]	500.000 kr.
2.2.38	28. janúar 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.39	2. febrúar 2005	Peningaúttekt - reiðufé	70.000 kr.
2.2.40	4. febrúar 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.41	11. febrúar 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.43	28. febrúar 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.44	4. mars 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.45	7. mars 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.47	10. mars 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.48	18. mars 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.49	15. apríl 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.50	22. apríl 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.51	29. apríl 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.52	6. maí 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.53	13. maí 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.54	18. maí 2005	[...]	300.000 kr.
2.2.55	20. maí 2005	Peningaúttekt - reiðufé	100.000 kr.

Nr. tilviks í skjalaskrá	Dagsetning	Millifært á reikning nr.	Fjárhæð
2.2.60	10. júní 2005	Peningaúttekt - reiðufé	150.000 kr.
2.2.61	13. júní 2005	[...]	500.000 kr.
2.2.62	13. júlí 2005	Peningaúttekt - reiðufé	35.000 kr.
2.2.63	15. júlí 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.64	27. júlí 2005	[...]	500.000 kr.
2.2.68	4. ágúst 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.69	8. ágúst 2005	[...]	500.000 kr.
2.2.70	9. ágúst 2005	[...]	200.000 kr.
2.2.79	20. september 2005	Peningaúttekt - reiðufé	20.000 kr.
2.2.83	10. október 2005	Peningaúttekt - reiðufé	157.697 kr.
2.2.90	14. nóvember 2005	[...]	30.000 kr.
2.2.91	25. nóvember 2005	[...]	30.000 kr.
-		Samtals:	23.363.447 kr.

IV.

Í alls 45 tilvikum með því að millifæra samtals 28.480.000 krónur, af bankareikningi félagsins nr. [...] hjá Sparisjóði Vestmannaeyja, inn á persónulega bankareikninga sína, nr. [...] hjá Sparisjóði Vestmannaeyja og nr. [...] hjá Íslandsbanka hf., á tímabilinu febrúar 2004 til og með desember 2005. Skýring millifærslanna á bankareikning félagsins eru laun en uppgæfið reiknað endurgjald Ásgeirs samkvæmt skattframtali var tekjuárið 2004 kr. 2.400.000 og tekjuárið 2005 kr. 3.860.000. Upphæð fjárráttar ákærða að teknu tilliti til þess var því 22.220.000 krónur. Um er að ræða eftirfarandi tilvik:

Nr. tilviks í skjalaskrá	Dagsetning	Millifært á reikning nr.	Fjárhæð
2.2.6	16. febrúar 2004	[...]	300.000 kr.
2.2.7	20. febrúar 2004	[...]	100.000 kr.
2.2.8	2. mars 2004	[...]	300.000 kr.
2.2.9	5. mars 2004	[...]	200.000 kr.
2.2.10	8. mars 2004	[...]	100.000 kr.
2.2.12	16. mars 2004	[...]	500.000 kr.
2.2.13	2. apríl 2004	[...]	300.000 kr.
2.2.14	6. apríl 2004	[...]	300.000 kr.
2.2.16	20. apríl 2004	[...]	200.000 kr.
2.2.17	3. maí 2004	[...]	100.000 kr.
2.2.18	4. júní 2004	[...]	150.000 kr.
2.2.19	7. júní 2004	[...]	400.000 kr.
2.2.21	29. júní 2004	[...]	200.000 kr.
2.2.24	3. september 2004	[...]	200.000 kr.

Nr. tilviks í skjalaskrá	Dagsetning	Millifært á reikning nr.	Fjárhæð
2.2.25	9. september 2004	[...]	300.000 kr.
2.2.26	15. september 2004	[...]	500.000 kr.
2.2.27	20. september 2004	[...]	500.000 kr.
2.2.28	27. september 2004	[...]	500.000 kr.
2.2.29	5. október 2004	[...]	500.000 kr.
2.2.30	20. október 2004	[...]	1.000.000 kr.
2.2.31	2. nóvember 2004	[...]	1.000.000 kr.
2.2.32	15. nóvember 2004	[...]	1.500.000 kr.
2.2.59	7. júní 2005	[...]	2.000.000 kr.
2.2.65	29. júlí 2005	[...]	2.000.000 kr.
2.2.67	2. ágúst 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.71	15. ágúst 2005	[...]	1.200.000 kr.
2.2.72	29. ágúst 2005	[...]	2.000.000 kr.
2.2.73	2. september 2005	[...]	200.000 kr.
2.2.74	9. september 2005	[...]	200.000 kr.
2.2.75	12. september 2005	[...]	2.000.000 kr.
2.2.76	13. september 2005	[...]	400.000 kr.
2.2.77	15. september 2005	[...]	50.000 kr.
2.2.78	19. september 2005	[...]	30.000 kr.
2.2.80	26. september 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.81	30. september 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.82	3. október 2005	[...]	1.400.000 kr.
2.2.84	12. október 2005	[...]	50.000 kr.
2.2.85	14. október 2005	[...]	1.000.000 kr.
2.2.86	17. október 2005	[...]	200.000 kr.
2.2.87	20. október 2005	[...]	300.000 kr.
2.2.88	25. október 2005	[...]	200.000 kr.
2.2.89	3. nóvember 2005	[...]	200.000 kr.
2.2.92	6. desember 2005	[...]	2.400.000 kr.
2.2.95	19. desember 2005	[...]	300.000 kr.
2.2.96	22. desember 2005	[...]	200.000 kr.
		Samtals:	28.480.000 kr.
		Uppgefið reiknað endurgjald:	-6.260.000 kr.
			<u>22.220.000 kr.</u>

Telst háttsemin varða við 247. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940.

Þess er krafist að ákærði verður dæmdur til refsingar og til greiðslu alls sakarkostnaðar.“

Mál þetta var þingfest þann 5. júní 2014. Mætti ákærði þar sjálfur og óskaði eftir fresti. Þá var Þorsteinn Einarsson hrl., jafnframt skipaður verjandi ákærða að hans ósk. Þann 12. júní sama ár mætti ákærði fyrir dóminn ásamt skipuðum verjanda sínum og neitaði þá sök. Þann 4. september sama ár var lögð fram greinargerð af hálfu ákærða, þar sem meðal annars kom fram krafa um frávísun málsins. Var málinu þá frestað til munnlegs flutnings um frávísunarkröfu ákærða. Var þeim málflutningi frestað ítrekað utan réttar að beiðni ákærða og með samþykki ákærvalds. Þann 20. nóvember 2015 var málið tekið til úrskurðar að loknum munnlegum málflutningi um framangreinda kröfu. Var frávísunarkröfu hafnað með úrskurði dómsins 14. janúar 2016.

Aðalmeðferð málsins fór fram 19. maí 2016 og var málið tekið til dóms að henni lokinni.

Af hálfu ákærvalds eru þær dómkröfur gerðar sem að ofan greinir.

Af hálfu ákærða er þess aðallega krafist að ákærði verði sýknaður af öllum kröfum ákærvalds, en til vara að ákærða verði ekki gerð refsing í málinu verði hann sakfelldur, en til þrautavara að ákærða verði ákveðin vægustu viðurlög sem lög frekast heimila verði hann sakfelldur. Þá er þess krafist í öllum tilfellum að allur sakarkostnaður greiðist úr ríkissjóði, þ.m.t. hæfileg málsvarnarlaun skipaðs verjanda.

Fyrir uppkvaðningu dómsins var gætt 1. mgr. 184. gr. laga nr. 88/2008.

Málavextir

Samkvæmt gögnum málsins á mál þetta rætur að rekja til rannsóknar skattrannsóknarstjóra á bókhaldi og rekstri Ák húsa ehf., en ákærði var framkvæmdastjóri og eigandi félagsins. Var ákærða tilkynnt um niðurstöðu umræddrar rannsóknar með bréfi dags. 7. apríl 2011. Sama dag var málinu vísað til opinberrar rannsóknar hjá efnahagsbrotadeild ríkislögreglustjóra, en síðan færðist málið þaðan til embættis sérstaks saksóknara.

Niðurstöður skattrannsóknarstjóra voru meðal annars að ákærði hafi staðið skil á efnislega röngum skattframtölum gjaldárin 2005 og 2006, vegna tekjuáranna 2004 og 2005, með því að vanframtelja launatekjur er falist hafi í úttektum úr Ák húsum ehf.

Þá vísaði skattrannsóknarstjóri máli ákærða til ríkisskattstjóra til endurákvörðunar opinberra gjalda og viðurlaga. Því máli lauk með úrskurði ríkisskattstjóra dags. 2. september 2011, þar sem stofn til útreiknings tekjuskatts ákærða var endurákværðaður. Þá voru jafnframt endurákvörðuð opinber gjöld ÁK húsa ehf. Samkvæmt úrskurði ríkisskattstjóra 2. september 2011 var stofn til útreiknings tekjuskatts og útsvars ákærða fyrir gjaldárið 2005 án álags kr. 2.843.688, en hækkar um kr. 26.060.978 og verður kr. 29.450.666, en jafnframt var

bætt á 25% álagi og varð þannig skattstofninn með álagi kr. 36.102.410. Samkvæmt úrskurðinum var stofn til útreiknings tekjuskatts og útsvars ákærða fyrir gjaldárið 2006 án álags kr. 3.860.000, en hækkar um kr. 55.609.533 og verður kr. 59.469.533, en jafnframt var bætt á 25% álagi og varð þannig skattstofninn með álagi kr. 73.371.916.

Í samantekt embættis sérstaks saksóknara kemur fram að meint brot ákærða skiptist í 3 aðgreinda hluta, þ.e. að hafa tekið út fjármuni af reikningi ÁK húsa ehf. í eigin þágu eða þágu eiginkonu sinnar, að hafa greitt kostnað við byggingu Kálfhóla 5 á Selfossi af reikningi ÁK húsa ehf., en Kálfhólar 5 hafi tilheyrt ákærða persónulega en ekki verið tengdir rekstri ÁK húsa ehf., og að hafa greitt kostnað við byggingu Gagnheiðar 70 sem er iðnaðarhúsnæði á Selfossi og sem hafi verið í persónulegri eigu ákærða og ekki tengdir rekstri ÁK húsa ehf. Hafi verið teknar saman úttektir af reikningi ÁK húsa ehf. til ákærða og reikninga tengdum honum, greiðslur ÁK húsa ehf. vegna íbúðarhúsnæðis að Kálfhólum 5 og greiðslur félagsins vegna iðnaðarhúsnæðisins að Gagnheiði 70. Eru niðurstöður rannsóknar embættisins að greiðslur ÁK húsa ehf. til ákærða hafi numið alls kr. 102.547.105, þannig hafi kr. 986.685 verið vegna iðnaðarhúsnæðisins að Gagnheiði 70, kr. 47.238.974 vegna Kálfhóla 5, og kr. 54.321.446 til ákærða og reikninga tengdum honum. Er byggt á bókhaldslyklum félagsins.

Forsendur og niðurstaða

Ákærði gaf skýrslu við aðalmeðferð málsins og staðfesti að hafa verið framkvæmdastjóri félagsins ÁK húsa ehf. og eigandi þess. Kvaðst hafa séð um daglegan rekstur félagsins, þ.m.t. fjármálastjórn, á þeim árum sem ákæra tekur til, þ.e. árin 2004 og 2005. Reksturinn hafi aðallega falist í nýbyggingum. Á árunum 2004 og 2005 hafi helstu verkefni félagsins verið Fossvegur 8 og 10 og Austurmýri. Ákærði staðfesti að hafa verið stjórnarmaður með prókúru í umræddu félagi.

Aðspurður kvað ákærði að fjárhagur hans sjálfs og umrædds félags hafi verið alveg aðskilinn. Aðspurður um þann framburð sinn við rannsókn málsins að hann sjálfur og félagið hafi verið rekið saman kvað ákærði það ekki hafa verið. Hann hafi mikið verið með sömu verktakana bæði fyrir sig persónulega og fyrir félagið þannig að hlutirnir hafi aðeins tvinnast saman. En það hafi ekki verið sami reksturinn.

Aðspurður kvaðst ákærði hafa haft prókúru á bankareikning félagsins.

Kvaðst ákærði hafa afhent Price Waterhouse gögn en þeir hafi séð um bókhald félagsins. Aðspurður um laun kvaðst ákærði aðeins hafa þegið verktakalaun frá félaginu. Hafi hann gefið út reikninga á félagið vegna þess.

Aðspurður kvaðst ákærði ekki muna vel hvenær rekstur félagsins hafi farið að ganga illa, enda langt um liðið.

Aðspurður um hvernig hann tengdist einbýlishúsinu Kálfhólar 5 á Selfossi kvaðst ákærði hafa keypt lóðina og byggt hús á henni. Hafi hann keypt lóðina í eigin nafni. Um það hver hafi kostað byggingu hússins kvað ákærði að það hafi verið þannig að hann hafi þurft að sækja um á eigin nafni til að fá lóðina, en svo hafi ÁK hús ehf. átt að byggja húsið og svo hafi ákærði ætlað að kaupa húsið. ÁK hús ehf. hafi hins vegar aldrei orðið eigandi hússins. Nánar aðspurður staðfesti ákærði að hugsunin hafi verið sú að ÁK hús ehf. myndu kaupa lóðina af ákærða og byggja húsið og svo myndi hann sjálfur kaupa húsið af félaginu. Þetta hafi ekki orðið, þ.e. félagið hafi aldrei yfirtekið lóðina. Ástæða þess hafi bara verið trassaskapur. Kálfhólar 5 hafi þannig alla tíð verið skráð opinberlega sem eign ákærða. Ákærði hafi sjálfur búið í húsinu. Um það hver hafi þá verið ástæða þess að kostnaður við byggingu umrædds húss hafi verið skráður í bókhald ÁK húsa ehf. kvað ákærði að það hafi verið vegna þess sem áætlað hafi verið um að félagið myndi eignast húsið. Aldrei hafi ákærði greitt þennan kostnað til baka til félagsins, nema að ákveðnum hluta, þannig að hann hafi borgað fullt fyrir félagið sjálfur, ekkert endilega vegna hússins, s.s. tryggingar og annað. Ekki vissi ákærði hvort hafi verið haldið utan um þetta í bókhaldi félagsins.

Aðspurður um þau 92 tilvik sem lýst er í fyrsta hluta ákæru kvað ákærði að ef reikningar væru skráðir á Kálfhóla þá tengist þeir Kálfhólum 5. Það sem merkt sé Kálfhólum tilheyri þeim. Reikningar sem séu ekki merktir Kálfhólum tilheyri þeim ekki. Hafi reikningar verið færðir í bókhaldi á Kálfhóla, sem ekki hafi verið merktir Kálfhólum, þá hafi það verið einhver mistök hjá bókara eða hjá þeim sem þjónusta hafi verið keypt af. Kannaðist við að hafa átt viðskipti við þá aðila sem tilfærðir eru í þeim hluta ákærunnar. Óskaði ekki eftir að tjá sig sérstaklega um neitt af tilvikunum.

Aðspurður kvað ákærði að tenging hans við atvinnuhúsnæðið að Gagnheiði 70 á Selfossi væri sú að hann hafi átt það sjálfur persónulega. Kvaðst ekki alveg muna hvenær hann hafi eignast húsnæðið, en það gæti hafa verið árið 2005. Húsnæðið hafi aldrei verið í eigu ÁK húsa ehf., en félagið hafi notað húsnæðið undir tæki og tól og skrifstofu. Ekki hafi félagið greitt leigu fyrir það. Um þau 5 tilvik sem lýst er í öðrum hluta ákærunnar kvað ákærði að hann vildi ekki tjá sig sérstaklega um þau. Þetta hafi verið kostnaður vegna reksturs á iðnaðarhúsnæðinu Gagnheiði 70. Um það hvers vegna þetta hafi verið fært í bókhald ÁK húsa ehf., fyrst þetta hafi verið hans eigið húsnæði, kvað ákærði að þetta hafi átt að koma upp á móti leigu og öðru.

Um þriðja lið ákæru kvað ákærði að allar færslur sem þar er lýst, nema færsla nr. 2.2.11, kr. 3.000 til hárgreiðslustofu Önnu, hafi tengst rekstri ÁK húsa ehf. Allt hafi þetta verið laun til ákærða frá félaginu. Færslan til hárgreiðslustofu Önnu hafi sennilega verið mistök þar sem líklega hafi verið dregið upp úr veski og notað rangt greiðslukort. Þetta hafi verið launatekjur ákærða en hann kvaðst ekki muna ekki hvort þetta hafi verið gefið upp á framtölum. Það hafi verið mistök að hafa ekki skýringar á þessu í bókhaldi félagsins. Þetta hafi verið verktakagreiðslur og hann verið með reikninga á móti í flestum tilfellum, en ekki myndi hann hvort reikningar hafi fylgt með í bókhaldi félagsins. Aðspurður um hvort það væru eðlilegar verktakagreiðslur, þar sem fram koma 7 milljónir króna fyrir 2 mánuði, kvaðst ákærði telja að það gæti verið hvað sem er, en hann hafi verið með þetta félag á herðunum allan sólarhringinn. Eitthvað af þessu hafi verið viðskiptakröfur sem félagið hafi átt á hann. Þegar ákærði hafi verið að byggja húsið í Kálfhólum 5, þannig að félagið hafi átt einhverjar kröfur á hann. Ekki hafi verið gerður lánasamningur milli hans og félagsins.

Um færslur sem lýst er í ákærulið IV kvað ákærði að um hafi verið að ræða verktakagreiðslur frá ÁK húsum ehf. til ákærða auk greiðslna fyrir aðstöðu sem hann hafi veitt félaginu í Gagnheiði 70 og tryggingar sem hann hafi veitt félaginu. Þetta hafi tvinnast allt saman. Í upphafi rekstrarins hafi ákærði lagt félaginu til fé til rekstrar sem hafi komið til baka. Ýmislegt hafi komið upp. Kvaðst kannast við færslurnar eða a.m.k. ekki rengja þetta og gerði engan ágreining um tilvist þeirra. Ákærði kvaðst sjálfur hafa framkvæmt millifærslurnar og sett á þær skýringuna laun. Í sínum persónulegu skattskilum hafi ákærði ekki talið fram neinar kröfur sem hann hafi átt á félagið.

Nánar aðspurður vegna fyrsta kafla ákæru, sem varðar Kálfhóla 5, kvað ákærði að meiri líkur hafi verið taldar á að fá lóðina ef hann sækti um hana sjálfur á eigin nafni en í nafni félagsins. Hugsunin hafi alltaf verið sú að félagið tæki lóðina yfir, byggði húsið og seldi aftur. Þetta hafi verið ástæða þess að kostnaðurinn hafi verið greiddur af félaginu að hluta. Um ástæðu þess að félagið hafi ekki tekið eignina yfir seinna, t.d. þegar húsið hafi verið fókheld, kvað ákærði að það hafi bara ekki verið gert, en hafi alltaf átt að gerast. Hann hafi í raun litið svo á að félagið ætti eignina og þess vegna hafi ÁK hús ehf. greitt svona mikið fyrir byggingu hússins. Ekki kvaðst ákærði muna hvers vegna hafi verið búinn til sérstakur bókhaldslykill í bókhaldi félagsins um Kálfhóla 5. Sá hluti reikninganna sem hafi ekki verið áritaðir um verkheitið Kálfhólar, þrátt fyrir að vera þannig færðir í bókhaldið, séu ranglega færðir á þann lykil í bókhaldi. Það hafi verið einhver mistök hjá bókara, en á þessum tíma hafi verið fleiri verkefni í gangi, yfir 50 íbúðir. Bankinn hafi eignast húsið í kjölfar persónulegs gjaldþrots ákærða. Ákærði hafi

ekki haft neinar tekjur eða hagnað af sölu eignarinnar í lokin. Ástæða þess að ÁK hús ehf. hafi fengið að veðsetja húsið til tryggingar hafi verið sú að hann hafi haft það í hugsun sinni að félagið ætti húsið. Sjálfur hafi ákærði búið í 4 ár í húsinu.

Nánar aðspurður um kafla II í ákæru, vegna Gagnheiðar 70, kvað ákærði að þetta hafi verið verkstæðis- og geymslúsnæði. Hafi það nánast einvörðungu verið nýtt af félaginu, a.m.k. 90%. Hafi ákærði líka verið þar með skrifstofuaðstöðu. Aldrei hafi verið gerður reikningur frá ákærða til ÁK húsa ehf. vegna leigu á húsnæðinu. Hugsunin hafi verið sú að þessar úttektir, kr. 986.685, kæmu að hluta til á móti þeim afnotum sem félagið hafði af húsnæðinu.

Nánar aðspurður um kafla III í ákæru kvað ákærði að þetta væru greiðslur fyrir vinnu ákærða í þágu félagsins. Vera kunni að þetta hafi að hluta verið fært sem viðskiptaskuld ákærða þar sem ekki hafi verið formlega gengið frá reikningum og öðru. Aldrei hafi nein launung verið á þessum greiðslum.

Varðandi ákærulið IV kvað ákærði það allt vera greiðslur vegna vinnu ákærða í þágu félagsins. Hann hafi að hluta til unnið við að mála. Hann hafi líka verið sjálfur með undirverktaka að hluta til, til að sinna þeim verkum sem hann hafi unnið fyrir félagið.

Eins og að framan greinir hefur ákærði í raun ekki borið á móti því að allar þær greiðslur og millifærslur, sem greint er frá í ákærunni, hafi átti sér stað. Er heldur ekki tölulegur ágreiningur um þær.

Ákærði hefur borið að hann hafi svo litið svo á að ÁK hús ehf. væru raunverulegur eigandi Kálfhóla 5 og hefur réttlætt greiðslurnar með vísan til þessa. Þá hefur hann jafnframt vísað til þess að einungis hluti færslanna í þeim ákærulið hafi í raun verið vegna Kálfhóla 5. Á hvoruga þessa vörn er hægt að fallast. Fyrir liggur að ákærði var á umræddum tíma eigandi Kálfhóla 5 og var félagið aldrei eigandi fasteignarinnar. Breytir í því efni engu hver kann að hafa verið ætlun ákærða. Þá liggur það fyrir að allar færslurnar eru færðar í bókhaldi félagsins undir bókhaldslykli Kálfhóla 5 og getur þá engu breytt hvort heiti fasteignarinnar var skráð á viðkomandi reikninga, en ákærði hefur ekki á neinn hátt gert það líklegt að greiðslurnar hafi ekki verið vegna fasteignarinnar.

Vegna þeirra fjárhæða sem tilgreindar eru í ákærulið II hefur ákærði vísað til þess í greinargerð að reikningarnir hafi ekki verið vegna Gagnheiðar 70 heldur annarra fasteigna sem félagið hafi reist. Hafi reikningarnir verið færðir á Gagnheiði 70 fyrir mistök. Við aðalmeðferð bar ákærði hins vegar um þetta að greiðslurnar hafi verið að hluta til hugsaðar til að ganga upp á móti afnotum fyrir húsnæðið, en félagið hafi haft mikil afnot af húsnæðinu en ekki greitt fyrir það neina leigu. Á þetta er ekki unnt að fallast. Fyrir liggur að ákærði og félagið hafi ekki gert neinn samning um afnotin eða um endurgjald fyrir þau. Þá eru færslurnar tengdar

umræddu húsnæði í bókhaldi félagsins og hefur ákærði ekki gert það líklegt á neinn hátt að um mistök hafi verið að ræða og raunar ekki byggt á því í framburði hans við aðalmeðferð eins og áður greinir.

Vegna þeirra fjárhæða sem lýst er í ákærulið III hefur ákærði í greinargerð sinni vísað til þess að um sé að ræða endurgreiðslur á lánveitingum hans til félagsins, endurgreiðslu vegna efniskaupa sem ákærði hafi lagt út fyrir, og að um hafi verið að ræða launagreiðslur. Þá hefur ákærði vísað til þess að þær fjárhæðir sem lýst er í ákærulið IV hafi verið laun eða verktakagreiðslur félagsins til hans sjálfs. Ekkert liggur fyrir um að lánasamningar hafi verið milli félagsins og ákærða og hefur ákærði ekki rennt neinum stoðum undir það. Fram kom hjá ákærða við aðalmeðferð að aldrei hafi hann í persónulegum skattframtölum sínum talið fram skuldir félagsins við sjálfan sig. Þá liggur sömuleiðis ekkert fyrir um efniskaup sem ákærði hafi lagt út fyrir. Verður báðum þessum skýringum hafnað. Um þann þátt í vörnum ákærða að um hafi verið að ræða laun, er það að segja að óumdeilt er að af hálfu skattfyrvalda hafa skattar ákærða verið endurákvörðaðir vegna greiðslna sem lýst er í ákærinni. Ekkert liggur þó fyrir um að útbúnir hafi verið reikningar vegna þessara greiðslna og að ákærði hafi í raun litið svo á að þetta væru í rauninni launagreiðslur eða verktakagreiðslur. Verður þessu hafnað og getur endurákvörðun skattfyrvalda á skattgreiðslum ákærða ekki breytt þessu.

Samkvæmt framansögðu er hafið yfir skynsamlegan vafa að ákærði hafi dregið sér framangreinda fjármuni, sem hann hafði aðgang að og sem voru þannig í vörslum ákærða, en sem voru eign ÁK húsa ehf., á þann hátt sem lýst er í ákærinni og varðar háttsemin við 247. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940. Hefur ákærði unnið sér til refsingar.

Við ákvörðun refsingar ákærða verður litið til þess að hann hefur ekki áður gerst sekur um refsiverðan verknað, sem og þess að langt er síðan brot ákærða voru framin, án þess að ákærða verði um þann drátt kennt. Þá þykir vera óhjákvæmilegt að líta til þess við ákvörðun refsingar að af hálfu ríkisskattstjóra hafa opinber gjöld ákærða verið endurákvörðuð, með 25% álagi, vegna þeirra fjármuna sem ákærði er sakfelldur fyrir að hafa dregið sér. Að þessu virtu þykir refsing ákærða vera hæfilega ákveðin fangelsi í 9 mánuði, en rétt er að fresta fullnustu refsingarinnar og skal hún falla niður að liðnum 2 árum haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940.

Samkvæmt 218. gr. laga nr. 88/2008 ber að dæma ákærða til greiðslu sakarkostnaðar en ekki liggur fyrir að hann sé annar en málsvarnarlaun skipaðs verjanda ákærða, Þorsteins Einarssonar hrl., sem eru ákveðin kr. 2.151.090 að meðtöldum virðisaukaskatti og ber ákærða að greiða þau ásamt ferðakostnaði verjandans, kr. 33.000.

Sigurður G. Gíslason héraðsdómari kveður upp dóm þennan.

D ó m s o r ð:

Ákærði, Ásgeir Vilhjálmsson, sæti fangelsi í 9 mánuði.

Fresta ber fullnustu refsingarinnar og skal hún falla niður að liðnum 2 árum haldi ákærði almennt skilorð 57. gr. almennra hegningarlaga nr. 19/1940.

Ákærði greiði málsvarnarlaun skipaðs verjanda síns, Þorsteins Einarssonar hrl., kr. 2.151.090 ásamt ferðakostnaði verjandans kr. 33.000.

Sigurður G.
Gíslason.